

[Finansministeren.]

For bygningers vedkommende anvendes lignende afskrivningsregler; dog kan der ikke afskrives på beboelsesejendomme, kontorbygninger o. lign.

Ekstraordinære afskrivninger kan efter de nu gældende regler foretages på nye maskiner, skibe og visse bygninger, der anvendes i produktionsvirksomheder. Der er desuden adgang til at afskrive ekstraordinært på udgifter til ombygning af skibe og af visse bygninger; og erhvervsvirksomheder, der ikke er produktionsvirksomheder, kan endelig i visse tilfælde afskrive ekstraordinært på nye maskiner o. lign., der anskaffes som led i en udskiftning af betydeligt omfang. Ekstraordinær afskrivning foretages på den måde, at en del af anskaffelsessummen udskilles til særlig hurtig afskrivning. For skibe og maskiner m. v. kan der foretages ekstraordinær afskrivning på halvdelen af anskaffelsessummen, medens den tilsvarende andel for bygninger er 40 pct. Den ekstraordinære afskrivning skal for maskiner og skibes vedkommende fordeles over mindst 3 år og for bygningers vedkommende over mindst 4 år, men skatteyderne kan, hvis de ønsker det, fordele afskrivningen over en lidt længere periode.

Skattefri afskrivning kan altid foretages af skatteydere, der fører regnskab. Ikke-regnskabsførende skatteydere kan kun afskrive på visse aktiver, medens anskaffelsesudgiften for driftsmidler, der ikke er genstand for afskrivning, kan fradrages fuldt ud i det år, hvori det pågældende aktiv udskiftes.

I tilknytning til de ekstraordinære afskrivninger er der givet særlige regler om beskatning af avancer ved salg af aktiver, der har været genstand for ekstraordinær afskrivning. De gældende regler går i korthed ud på, at avancen skal indkomstbeskattes i det omfang, den svarer til den merafskrivning, som skyldes reglerne om ekstraordinær afskrivning. Resten af avancen behandles på samme måde som den avance, der indvindes ved salg af aktiver, hvorpå der alene er afskrevet ordinært. For skibes og bygningers vedkommende bliver der i disse tilfælde normalt ikke tale om beskatning af avance. Til gengæld vil tab ved salg af disse aktiver som regel ikke kunne fradrages ved indkomstopgørelsen.

Hvor det drejer sig om maskiner, inventar og lignende driftsmateriel, er eventuel avance delvis skattepligtig, nemlig i det omfang den overstiger 30 pct. af den oprindelige anskaffessum. Ved salg af enkelte driftsmidler beskattes dog højst den del af fortjenesten, der overstiger 500 kr., og ved samlet afståelse af den pågældende virksomhed højst den del af avancen, der overstiger 5 000 kr. Tab ved salg af maskiner m. v. kan derimod fradrages fuldt ud ved indkomstopgørelsen.

De ekstraordinære afskrivninger har ofte været kritiseret på grund af de meget store fradrag i indkomsten, som visse erhvervsdrivende har kunnet opnå i kraft af disse regler. Det er imidlertid mit indtryk, at man navnlig har hæftet sig ved, at en stor investeringsudgift i ét år giver adgang til ofte betydelige afskrivningsbeløb i afskrivningsperiodens første år. Derimod har man ikke altid gjort sig klart, at de ekstraordinære afskrivninger i disse år til gengæld medfører en tilsvarende nedsættelse af de samlede ordinære afskrivningsbeløb i resten af afskrivningsperioden.

Skatteyderens samlede afskrivningsmuligheder er altså de samme, hvad enten han afskriver ekstraordinært eller han alene foretager ordinære afskrivninger. I intet tilfælde kan han afskrive mere end forskellen mellem anskaffelsessummen og scrapværdien for det pågældende aktiv. Den fordel, han opnår ved at afskrive ekstraordinært, er en fremskyndelse af afskrivningerne, som medfører en vis udsættelse af indkomstbeskatningen, altså en skattekredit.

En sådan skattekredit vil altid indebære en rentefordel for skatteyderen, men samtidig er der sandsynlighed for, at hans indtægt stiger i afskrivningsperiodens senere år, hvor de ordinære afskrivningsbeløb er særlig lave, således at den samlede skat for hele afskrivningsperioden bliver større, end hvis han alene havde afskrevet ordinært.

Hvis indtægtsforholdene udvikler sig således, at indtægten falder i løbet af afskrivningsperioden, vil skatteyderen have haft en reel fordel af at afskrive ekstraordinært i begyndelsen af perioden. I så fald har de ekstraordinære afskrivninger medvirket til at udjævne indkomsterne i afskrivningsperioden, og dette betyder, at stat og kom-